

Åhörarkopior

8 feb 2023

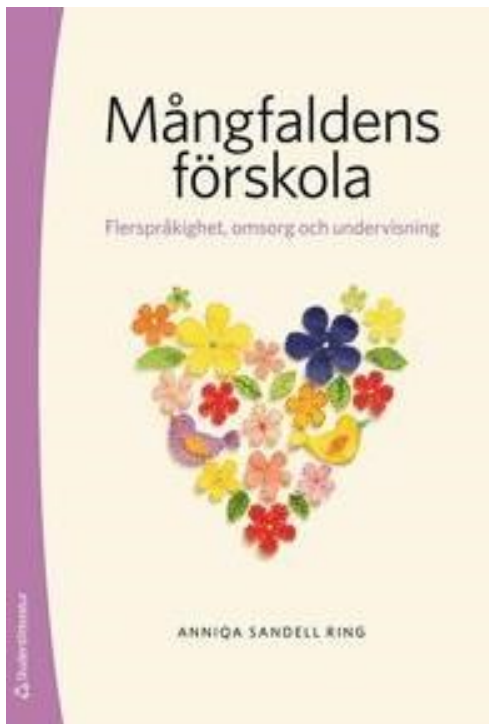
Caroline Böttrius

Kompetensutveckling i SKUA i förskolan

Stockholm 8 februari 2023

Caroline Böttrius

Språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt

Är i grunden en demokratisk fråga. Det handlar om alla människors rätt att få utveckla en språklig repertoar så att de kan välja passande språk i en given kommunikationssituation och får möjlighet att utveckla de språkliga resurser som öppnar till social gemenskap, utbildning och samhället i stort.

(Sandell Ring 2021: 47)

E: Enskilt: Stanna upp och skriv ned vad du får för tankar.

P: Par: Prata sedan med den som sitter bredvid. Om du inte har någon att prata med så skriver du ned vad detta har med ditt uppdrag att göra.

(A: Alla)

Caroline Böttrius

Är du intresserad av att läsa om hur Norrköping har gjort vad det gäller kompetensutveckling inom SKUA, SoL/SuA så finns det beskrivet i ett kapitel här.

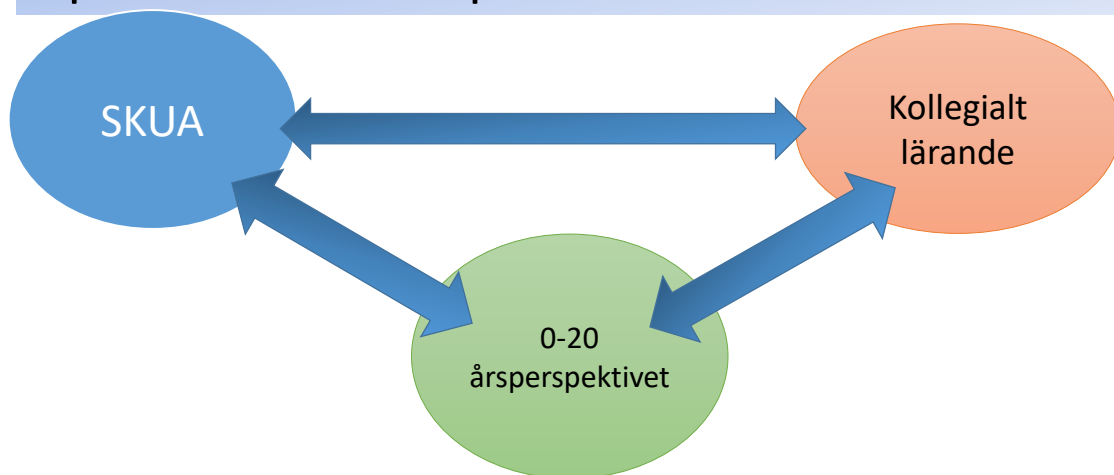
Caroline Böttrius

Språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt= förhållningssätt, inte en metod

Caroline Böttrius

Vad är SKUA,
språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt?

Caroline Böttrius

Kompetensutveckling i SKUA

Utbildning:

- Vad är syftet med kompetensutvecklingen?
- Dokumentation om syfte, kursupplägg, kursmål, tider, hur lång tid ska den pågå antal träffar, lokal, förväntas dokument på kursledare, rektor och pedagog som ska gå kompetensutvecklingen.
- Hur ska kompetensutvecklingen organiseras? Hela förskolan, blanda mellan förskolor?
- Vilken personal ska delta? Vilken stöttning kan ges till deltagare?
- Stöttning och uppföljning med rektor?
- Obligatorisk närvaro eller inte? Intyg?
- Litteratur? Workshop? Uppgifter i verksamheten? Lämnas in? Feedback? På vilket sätt?
- På vilket sätt ska den dokumenteras, göras utvärderingar, halv- heltidsutvärderingar?
- Vad händer efter insatsen? Nätverk?

Kursledare:

- Vem ska driva kompetensutvecklingen?
- Vad har den som ska driva kompetensutvecklingen för kompetens inom SKUA och att driva kompetensutveckling? Flerspråkighet?
- Vad finns för stöd för den som ska driva kompetensutveckling?Handledning? Stöttning?
- Kursledarbeskrivning dokument av uppdraget som kursledare

Olika roller i en kompetensutvecklingsinsats

- Politiker
- Utbildningsdirektör
- Skolchef
- Verksamhetschef
- Rektor
- Legitimerad förskollärare
- Barnskötare
- Utbildad personal i förskolan
- Flerspråkig personal i förskolan
- Specialpedagog
- Kurator
- Talpedagog
- Hörselpedagog
- Skolsköterska, BVC

- Vilken kunskap, kompetens och insikt har dessa olika personer?
- Vem är det som jag ska möta som kursledare/SKUA-utvecklare?
- Vad har du fått för information?
- Hur väl förankrad är insatsen?

Innehåll SKUA- kompetensutveckling

- Fält: SKUA, flerspråkighet, läsning i förskolan
- Litteratur för förskolan:
 - Språkstimulera i den flerspråkiga förskolan- kurs
 - Språklig förebild i förskolan- gjort stödmaterial till detta hur man kan arbeta med boken samt kurs för flerspråkig personal
 - Barnböcker fakta och skönlitterär bok
 - Podd
- Hur och Vad:
 - Läsning av utvalda texter Skolverket och litteratur för deltagare
 - Föreläsning/ workshop av kursledare
 - Filmning- deltagare och bearbetning med stöd av kursledare
 - Göra olika uppgifter i verksamheten
 - Lämna in läslogg och andra uppgifter- stöttning i form av matriser
 - Allmän återkoppling samt personlig återkoppling
 - Aktivt deltagande av kursledare-lyssna och stötta i samtal (före, under och efter träffar)

Caroline Böttrius

Kollegialt lärande

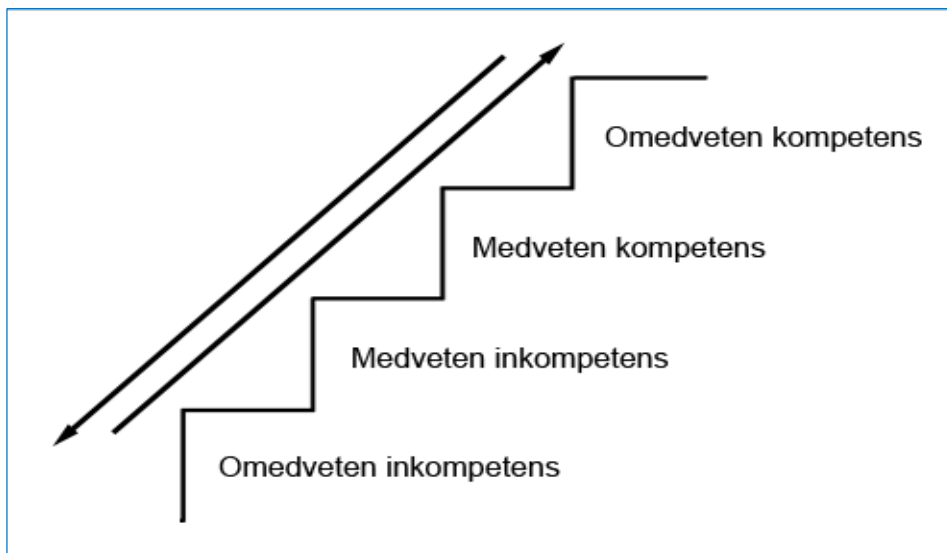
” I forskningen är det svårt att finna stöd för att individuell kompetensutveckling, till exempel genom föreläsningar, kurser och studiedagar, bidrar till skolutveckling, i alla fall på längre sikt, eftersom nya kunskaper och insikter oftast stannar vid den enskilde läraren utan att komma andra till del.

Genom kollegialt lärande, till exempel genom pedagogisk handledning med hjälp av utomstående kollegor och gemensam reflektion, är chansen större att man kan åstadkomma en mer varaktig utveckling”.

*Kollegialt lärande, 2017
Elisabeth Åsén Nordström*

Caroline Böttrius

Kompetenstrappan

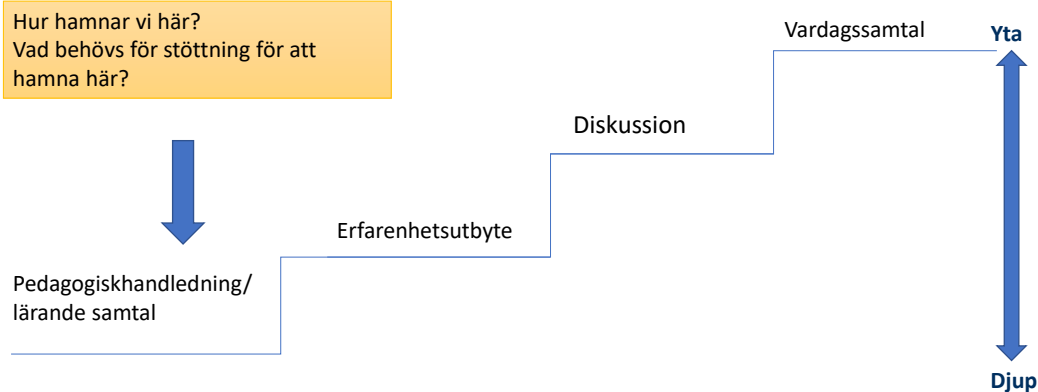

Caroline Böttrius

Samtalstrappan

Hur hamnar vi här?
Vad behövs för stöttning för att
hamna här?

efter Åsén i "Kollegialt lärande genom pedagogiska handledning och lärande samtal" sid 20

Stöttande, utforskande frågor i samtal

- Hur tänkte du då?
- Kan du hjälpa mig att förstå hur du menar med....?
- Det där lät intressant. Kan du beskriva lite närmare?
- Är det så här du menar?
- Kan du utveckla det lite mer?
- Hur menar du?
- Vad lägger du in i begreppet....?
- Vad grundar du dig på när du säger att....?
- Hur kommer det sig att du säger så....?
- Hur ser du själv på det du beskriver?
- Vilka konsekvenser ser du av detta?
- Med tanke på.... Vilka blir konsekvenserna?
- Vilka erfarenheter har du som grundar sig på det du säger?
- Finns det andra perspektiv?
- Ser du andra möjligheter?

Caroline Böttrius

Samtal i grupp

- Gärna en samtalsmodell, tex "Sista ordet", "Triangel", "Hillery", "Progressiv brainstorming" mm
- Tydliga instruktioner- muntligt och skriftligt
- Olika roller-
 - Tidshållare- en person som håller tiden (mobil)
 - Fokushållare- en person som håller fokus
 - Stöttande person- en person som ställer stöttande och nyfikna frågor
 - Antecknare- en person som antecknar och sammanställer
 - Redovisare- en person som redovisar i en större grupp

Caroline Böttrius

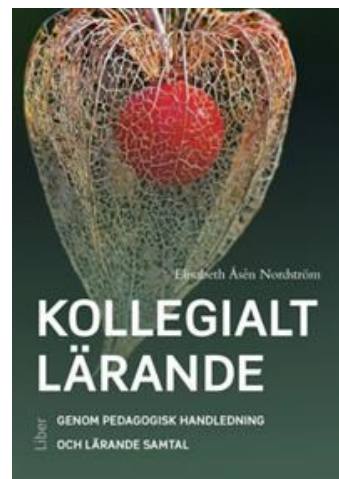
Reflektion- vad är det?

”Att ta ett steg tillbaka för att se och tänka över sig själv och vad man gör, för att få perspektiv på en situation”

(Kollegialt lärande Åsén Nordström, 2017)

”En målinriktad tankeverksamhet, genomförd med någon form av systematik som inte är tillfällig utan pågår under en viss tid. Dess syfte är att skapa struktur, att distansera sig från gamla tankemönster och utveckla nya.”

(Reflektion och praktik i läraryrket Andersson, 2006)

Caroline Böttrius

Reflektion som en framgångsfaktor

Frågor att ställa sig som lärare för att kunna utveckla sin undervisning:

- Hur effektivt har det vi har lärt oss och gjort varit för att främja våra elevers lärande?
- Vad borde vi fortsätta med?
- Vad borde vi arbeta vidare med?
- Vad borde vi sluta med?
- Vilka nya utmaningar vad gäller elevernas lärande har blivit uppenbara, och vad behöver vi lära oss för att hantera dem?

(Timperly, 2013:87)

Caroline Böttrius

Stöttning i att reflektera

- Jag tänker att...
- Jag tror...
- Jag tycker...
- Det här tar jag med mig...
- Utifrån det jag läste vill jag pröva att...
- Det här undrar jag över...
- Vad var problematiskt?
- På vilket sätt kan jag relatera till detta?
- På vilket sätt kan jag omsätta detta i min verksamhet?
- Detta lärde jag mig...
- Jag tycker att detta var extra intressant...
- Mitt nästa steg är utifrån de lärdomar jag har gjort...

7 viktiga förutsättningar för kompetensutveckling

- Att den varar under en längre tid.
- **Att den innehåller stöd från extern expertis.**
- Att lärare blir engagerade i lärprocessen så att deras inläring blir djupare.
- Att lärare blir utmanade i sina tidigare föreställningar om undervisning.
- Att lärare har möjligheter att diskutera.
- **Att fortbildningen har stöd av skolledningen.**
- Tid för lärare att tillägna sin ny information.

(Skola på vetenskaplig grund, 2016:88)

Caroline Böttrius

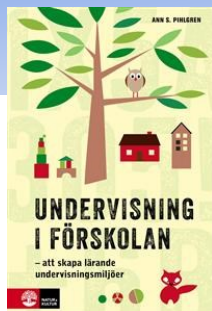
Framgångsfaktorer i kompetensutveckling i SKUA

- Påläst kursledare inom fältet SKUA, flerspråkighet och kollegialt lärande
- Våga följa gruppen- vem har jag framför mig?
- Tänka utifrån begreppen före, under och efter
- Stöttnings- planerad och oplanerad
- Kunna inspirera och vara nyfiken
- Våga utmana men med explicit stöttnings
- Utvärdering och uppföljning

Vara ÖDMJUK!

Caroline Böttrius

Förskolan

Förskolan

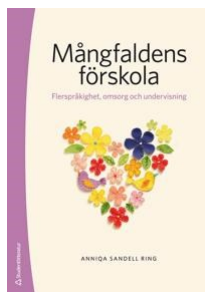
SKUA mm

Förskolan- kursbok

Förskolan- kursbok

Förskolan

Skolverket grundskolan- finns gratis som pdf i us

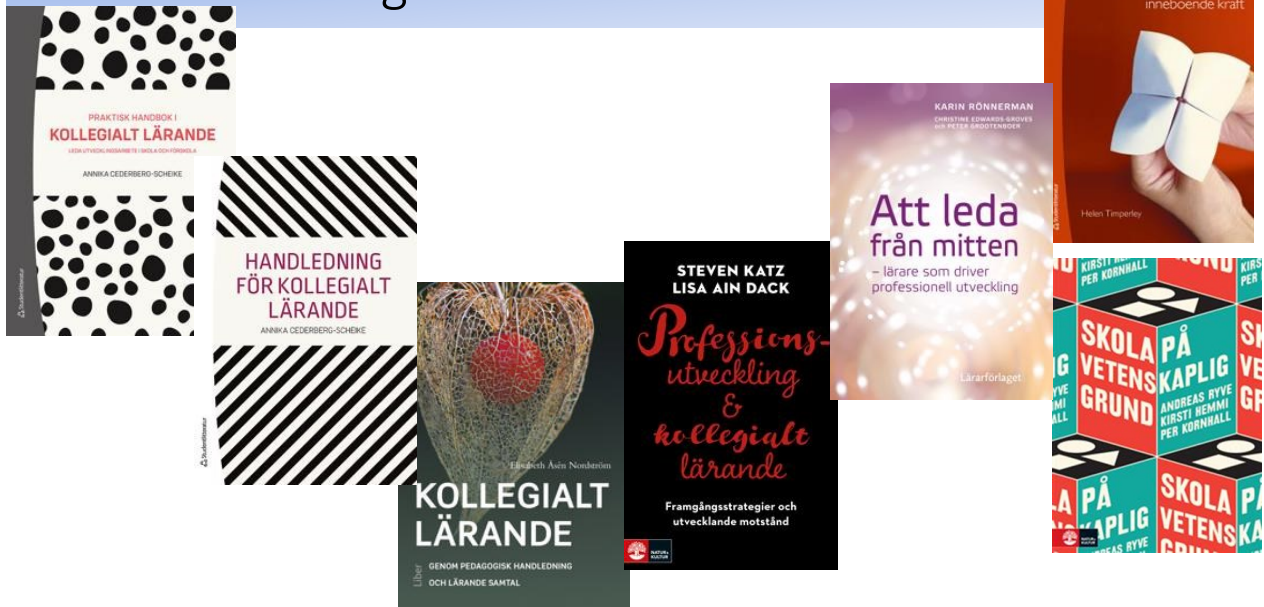
Grundskolan- kursbok

7-9 och gy- kursbok

Litteratur- Kollegialt lärande mm

Caroline Böttrius

Tips för den som vill

Podcaster Didaktorn *Jättemånga ord är jättebra* med Mats Myrberg.

<https://podcasts.apple.com/se/podcast/didaktorn/id1079321521?i=1000513127609>

<https://poddtoppen.se/podcast/1079321521/didaktorn/piska-for-pojkar>
med Emma Lijne

<https://poddtoppen.se/podcast/1079321521/didaktorn/fonologisk-medvetenhet> med Mina Anger

Sveriges radio:

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1389522>

- Förskoleform, fokus på kollegialt lärande det senaste numret

<https://forskoleforum.se/artiklar/underlag-fortbildning-kollegialt-larande>

Caroline Böttrius

Podd- Pedagog Norrköping Språket med Lotta och Caroline

Välkomna till podden *Språket med Lotta och Caroline* som har fokus på språk och pedagogik i förskolan. Eftersom vi själva tycker om att lyssna på poddar ville vi också prova på att göra formatet, vi tycker att det är ett inspirerande sätt att ta till sig ett innehåll på. Vår förhoppning med podden är att ni ska bli nyfikna och stärkta av innehållet och även intresserade på att läsa mer om till exempel forskning vi lyfter. Vi hoppas också att lyssnandet ska öka de kollegiala samtalen samt öka medvetenheten om språkets betydelse i förskolan. Det kommer komma ut fler avsnitt under våren!

<https://norrkoping.se/skola-och-forskola/pedagog-norrkoping/podd-om-pedagogik>

Caroline Böttrius

Arbeta språkutvecklande i barngruppen- Skolverket

- Det finns många sätt att arbeta språkutvecklande i barngruppen. Här är några exempel på hur du kan göra:
- Visa att alla språk är lika värdefulla. Låt barnen få använda alla sina språkliga resurser i förskolan. Det kan bidra till att identiteten och självkänslan stärks.
- Skapa så många meningsfulla sammanhang som möjligt som ger möjlighet till språkande och samspel.
- Läs högt och samtala om text.
- Ställ öppna frågor och följdfrågor. Ge barnen tanketid och talutrymme.
- Omge barnen med ord i alla sammanhang. Benämnm och beskriv föremål och det ni gör och ge på så sätt barnen ett utökat ordförråd.
- Samtala om ord och deras betydelse, förklara obekanta ord och begrepp.
- Erbjud flera olika texttyper som berättande, beskrivande och instruerande texter, till exempel sagan vid lässtunden och receptet när man bakar.
- Om du har barn med annat modersmål eller ett nationellt minoritetsspråk i gruppen: lär dig några ord på barnets språk eller tecken på teckenspråk, till exempel hälsningsfraser eller andra ord som är viktiga för barnet.
- Lyssna aktivt på vad barnen kommunicerar och uppmuntra dem att aktivt lyssna på varandra.
- Uppmuntra interaktion genom att erbjuda barnen många möjligheter till samtal med varandra och personalen
- Lek med orden med hjälp av rim, ramsor, att hitta på egna ord eller andra språklekar.
- Använd och kombinera flera olika uttrycksformer som kan stötta språkutvecklingen, till exempel bild, rörelse och sång.
- Kartlägg språkarbetet i förskolan och gör en gemensam plan för hur ni kan utveckla arbetet.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/flersprakighet-i-forskolan>

Caroline Böttrius

Tack för ditt deltagande!

En droppe droppad i livets älv
Har ingen kraft att flyta själv
Det ställs ett krav på varenda droppe
Hjälp till att hålla de andra oppe

Tage Danielsson

Caroline Böttrius

caroline.botrius@gmail.com